

Spelfrågor

Sammanfattning

I betänkandet behandlas 16 motionsyrkanden om spelfrågor från den allmänna motionstiden 2014.

Utskottet föreslår med anledning av motionsyrkanden ett tillkännagivande till regeringen om dels att ett samarbete ska ske över blockgränserna för att hitta ett licenssystem på spelområdet som ska kunna införas i Sverige och vara långsiktigt och hållbart, dels att direktiven till den planerade utredningen på spelområdet, som även de ska arbetas fram blocköverskridande, ska lämnas under 2015.

Dessutom föreslår utskottet ett tillkännagivande till regeringen om att tillståndsplikten för LAN-spel ska tas bort, alternativt att LAN-spel ska avgiftsbefrias.

Utskottet avstyrker i övrigt motionsyrkanden om vadhållning på hästar, främjandeförbudet, e-sport samt om AB Svenska Spel och ATG i glesbygd.

I betänkandet finns en reservation (SD).

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Utskottets överväganden	6
Reglering av spelmarknaden	6
Vadhållning på hästar	8
Främjandeförbudet	9
LAN-spel	11
E-sport	13
AB Svenska Spel och ATG i glesbygd	15
Reservation	17
Reglering av spelmarknaden, punkt 1 (SD).....	17
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	19
Motioner från allmänna motionstiden 2014/15	19

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. **Reglering av spelmarknaden**

Riksdagen ger regeringen till känna dels att ett samarbete ska ske över blockgränserna för att hitta ett licenssystem på spelområdet som ska kunna införas i Sverige och vara långsiktigt och hållbart, dels att direktiven till den planerade utredningen på spelområdet, som även de ska arbetas fram blocköverskridande, ska lämnas under 2015. Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna

2014/15:299 av Cecilia Widegren (M),

2014/15:1592 av Andreas Carlson (KD) yrkande 1,

2014/15:1817 av Carl-Oskar Bohlin (M) yrkandena 1–3,

2014/15:2023 av Christian Holm (M) och

2014/15:2571 av Gustaf Hoffstedt (M).

Reservation (SD)

2. **Vadhållning på hästar**

Riksdagen avslår motionerna

2014/15:1283 av Sten Bergheden och Lotta Finstorp (M),

2014/15:1313 av Daniel Bäckström och Per Åsling (C) och

2014/15:1960 av Krister Hammarbergh (M) yrkande 2.

3. **Främjandeförbudet**

Riksdagen avslår motion

2014/15:1818 av Carl-Oskar Bohlin (M).

4. **LAN-spel**

Riksdagen ger regeringen till känna att tillståndsplikten för LAN-spel ska tas bort, alternativt att LAN-spel ska avgiftsbefrias. Därmed bifaller riksdagen motion

2014/15:822 av Rickard Nordin (C) yrkande 3 och

bifaller delvis motion

2014/15:1583 av Mathias Sundin m.fl. (FP).

5. **E-sport**

Riksdagen avslår motionerna

2014/15:822 av Rickard Nordin (C) yrkande 1 och

2014/15:2215 av Jan R Andersson (M).

6. **AB Svenska Spel och ATG i glesbygd**

Riksdagen avslår motion

2014/15:2233 av Jan R Andersson (M).

Stockholm den 5 mars 2015

På kulturutskottets vägnar

Per Bill

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Per Bill (M), Gunilla Carlsson (S), Peter Johnsson (S), Cecilia Magnusson (M), Agneta Gille (S), Aron Emilsson (SD), Björn Wiechel (S), Per Lodenius (C), Niclas Malmberg (MP), Isabella Hökmark (M), Anna Wallentheim (S), Angelika Bengtsson (SD), Bengt Eliasson (FP), Rossana Dinamarca (V), Lars-Axel Nordell (KD), Azadeh Rojhan Gustafsson (S) och Eva Lohman (M).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlas 16 motionsyrkanden om spelfrågor från den allmänna motionstiden 2014.

Kulturutskottet fick den 18 november 2014 information av civilminister Ardalan Shekarabi med medarbetare om de framtida planerna för regleringen av spelmarknaden i Sverige.

Utskottets överväganden

Reglering av spelmarknaden

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen ger regeringen till känna dels att ett samarbete ska ske över blockgränserna för att hitta ett licenssystem på spelområdet som ska kunna införas i Sverige och vara långsiktigt och hållbart, dels att direktiven till den planerade utredningen på spelområdet, som även de ska arbetas fram blocköverskridande, ska lämnas under 2015. Därmed bifaller riksdagen delvis sju motionsyrkanden i frågan.

Jämför reservation (SD).

Motionerna

Gustaf Hoffstedt (M) framhåller i motion 2014/15:2571 att stödet i riksdagen för en omreglering av spelmarknaden är betryggande och att tiden är inne för att byta ut spelmonopolet mot ett licenssystem. Licenserna bör enligt motionären omfatta allt spel på internet. Samtidigt bör en ny spelmyndighet inrättas som får befogenhet att agera och sköta granskningen och kontrollen av de licensansökande bolagen.

Christian Holm (M) anser i motion 2014/15:2023 att det nuvarande statliga spelmonopolet är principiellt felaktigt, och även omöjligt att upprätthålla. Motionären understryker att socialt ansvar och statligt monopol inte är synonymt med varandra, samt poängterar att privata spelbolag i dag samarbetar med idrotts- och föreningslivet och visar stor vilja att ta på sig ett stort socialt ansvar.

Carl-Oskar Bohlin (M) anser i motion 2014/15:1817 att det statliga spelmonopolet bör avskaffas (yrkande 1), att privata aktörer bör släppas in (yrkande 3) och att en mer ändamålsenlig reglering av den svenska spelmarknaden skulle vara bl.a. en ramlagstiftning som kombineras med tillståndskrav där tillståndsgivningen sköts av en myndighet (yrkande 2). För att få tillstånd att bedriva spelverksamhet bör man också enligt motionären åläggas en årlig avgift som finansierar tillståndsgivning och tillsyn. Motionären ser all anledning att ta problemen med spelberoende och spelmissbruk på allvar. I samband med en omreglering av spelmarknaden bör tillståndsavgiften också bekosta ett ökat stöd till spelmissbrukare och forskning om spelberoende, anser motionären.

Cecilia Widegren (M) påtalar i motion 2014/15:299 att man bör överväga att införa försäljning av licenser för dem som vill bedriva spel i Sverige. Intäkterna bör enligt motionären bl.a. användas till att ta ett socialt ansvar för spelare som fastnat i spelmissbruk.

Andreas Carlson (KD) framhåller i motion 2014/15:1592 att det överordnade målet för Kristdemokraternas spelpolitik är en sund och säker spelmarknad där sociala skyddsintressen och efterfrågan på spel tillgodoses under kontrollerade former. Motionären anser att regeringen skyndsamt bör införa ett licenssystem för privata spelaktörer med detta mål (yrkande 1).

Bakgrund

Frågan om en reglerad spelmarknad har behandlats i Spelutredningens slutbetänkande En framtida spelreglering (SOU 2008:124). Spelutredningen föreslog två alternativ för en framtida spelreglering. Det första alternativet innebar att den nuvarande spelregleringen behålls men stramas upp i syfte att motverka spelberoende och brott. För att möta problemen med okontrollerat spelande på utländska webbsidor föreslog utredningen som ett andra alternativ att man öppnar viss tillståndsgivning för nya aktörer. Tillstånden föreslogs omfatta vadhållning (oddsspel och tipsspel) med undantag för vadhållning i samband med hästtävlingar.

Europeiska kommissionen begärde den 20 november 2013 dels i ett kompletterande motiverat yttrande, dels i ett motiverat yttrande att Sverige inom två månader skulle foga sig i EU:s regler om fri rörlighet för tjänster. Anledningen var den svenska regleringen i form av ”inskränkningar i friheten att tillhandahålla tjänster på området vadhållningstjänster i samband med idrottstävlingar” och på ”området för pokerspel”. När det gäller vadhållningstjänster i samband med idrottstävlingar fick Sverige en formell underrättelse från kommissionen den 10 april 2006, och delgavs ett motiverat yttrande den 29 juni 2007. När det gäller pokerspel fick Sverige en formell underrättelse den 1 februari 2008. Regeringen lämnade den 21 januari 2014 ett yttrande till kommissionen, där regeringen ansåg att den svenska regleringen är förenlig med EU-rätten. EU-kommissionen beslutade den 16 oktober 2014 att stämma Sverige inför EU-domstolen för fördragsbrott angående regleringen av spelmarknaden.

Civilminister Ardalan Shekarabi uppgav i ett pressmeddelande den 16 oktober 2014 med anledning av stämningen att regeringens avsikt är att påskynda det arbete som bedrivs sedan en längre tid för att skapa ett licenssystem som ska kunna införas i Sverige. Han anförde vidare att med ett nytt system ska spel bedrivas sunt och säkert, samt att tillsyns- och tillståndsmyndigheten Lotteriinspektionens roll kommer att förstärkas.

Den 18 november 2014 lämnade Ardalan Shekarabi muntlig information till utskottet och angav att direktiv till en utredning beräknas vara klara under 2015. Statsrådet uppgav vidare att det är viktigt att lyssna in alla intressenter. Dessutom ansåg han att villkoren för spelverksamheten i Sverige måste bli hållbara och långsiktiga och att man bör samarbeta över blockgränserna.

Dessutom svarade civilminister Shekarabi på en fråga i riksdagen den 15 januari 2015 från Per Bill (M) att Regeringskansliet fortsätter att arbeta med

utredningsdirektiven och att avsikten är att föra en dialog över blockgränserna även om direktiven (prot. 2014/15:46).

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser i likhet med regeringen att man bör samarbeta över blockgränserna för att hitta ett licenssystem på spelområdet som ska kunna införas i Sverige och vara långsiktigt och hållbart. Detta ligger också i linje med motionärernas önskemål. Utskottet anser vidare att direktiven till den planerade utredningen på spelområdet, som även de ska arbetas fram blocköverskridande, ska lämnas under 2015. Utskottets hållning grundar sig på dels att det under lång tid har funnits ett behov av en omreglering, dels att EU-kommissionen har beslutat att stämma Sverige inför EU-domstolen för fördragsbrott angående regleringen av spelmarknaden.

Vad utskottet nu anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna. Därmed tillstyrker utskottet delvis motionerna 2014/15:299 (M), 2014/15:1592 (KD) yrkande 1, 2014/15:1817 (M) yrkandena 1–3, 2014/15:2023 (M) och 2014/15:2571 (M).

Vadhållning på hästar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om en översyn av frågan om vadhållning på hästar med hänvisning till att motionerna till viss del får anses tillgodosedda.

Motionerna

Sten Bergheden och Lotta Finstorp (båda M) anser i motion 2014/15:1283 att regeringen bör se över den svenska travsportens spelvillkor och göra en översyn av Sveriges höga totalisatorskatt. Motionärerna framhåller att utländska spelbolag som erbjuder spel på hästar över internet har konkurrensfördelar i jämförelse med svenska spelföretag, eftersom de inte betalar skatt i Sverige. De bidrar inte heller ekonomiskt till svensk hästsport.

Daniel Bäckström och Per Åsling (båda C) påpekar i motion 2014/15:1313 att det svenska spelmonopolet inte fungerar och att utländska oreglerade aktörer tar en allt större del av den svenska spelmarknaden, vilket påverkar den svenska hästnäringen mycket negativt. Motionärerna anser att man i samband med inrättandet av ett licenssystem inom spelmarknaden behöver utreda hästnäringens långsiktiga förutsättningar, och att AB Trav och Galopps (ATG) produkter måste få möjlighet att konkurrera med andra spelprodukter samt att bolagets överskott fortsättningsvis bör återföras till trav- och galoppsporten.

Krister Hammarbergh (M) anser i motion 2014/15:1960 att ytterligare åtgärder behöver övervägas för att stimulera travsporten (yrkande 2).

Bakgrund

AB Trav och Galopp (ATG) är det enda spelbolaget som har tillstånd att bedriva spel på hästar i Sverige. ATG ägs av trav- och galoppporten. Det betyder att hela överskottet går tillbaka till hästsporten. Pengarna från spelet går till prispengar och till driften av trav- och galoppbanorna. En del går också till tränar- och uppfödarpremier och en del används för övergripande insatser för hela den svenska hästnäringen. Regeringen svarar för tillståndsgivning för ATG.

Frågan om en reglerad spelmarknad har behandlats i Spelutredningens slutbetänkande En framtida spelreglering (SOU 2008:124). Spelutredningens utgångspunkt för en framtida spelreglering var att Sverige även i fortsättningen ska ha en nationell reglering av spel. Utredningen föreslog att ATG ska ha kvar sin ensamrätt att bedriva vadhållning på hästar.

Utskottets ställningstagande

Utskottet förutsätter att frågan om vadhållning på hästar kommer att beröras i den utredning som nämns ovan och som rör en reglering av den svenska spelmarknaden. Med hänsyn till detta är motionerna 2014/15:1283 (M), 2014/15:1313 (C) och 2014/15:1960 (M) yrkande 2 till viss del tillgodosedda och avstyrks.

Främjandeförbudet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsförslag om en översyn av främjandeförbudet med hänvisning till att en översyn pågår.

Motionen

Carl-Oskar Bohlin (M) anser i motion 2014/15:1818 att en översyn bör göras av främjandeförbudet i 38 § och 54 § andra stycket lotterilagen (1994:1000). Enligt motionären strider bestämmelserna mot det EU-rättsliga diskrimineringsförbudet och har således spelat ut sin roll.

Bakgrund

I 38 § lotterilagen (1994:1000) anges att det inte är tillåtet att i yrkesmässig verksamhet eller annars i förvärvssyfte främja deltagandet i ett utom landet anordnat lotteri. I 54 § andra stycket anges att den som olovligen i yrkesmässig

verksamhet eller annars i förvärvssyfte uppsåtligen främjar deltagande i ett utom landet anordnat lotteri, om främjandet särskilt avser deltagande från Sverige, döms till böter eller fängelse i högst sex månader.

Svea hovrätt meddelade den 22 juni 2011 en dom mot de två f.d. chefredaktörerna och ansvariga utgivarna för Expressen respektive Aftonbladet. De hade åtalats för brott mot lotterilagen för att de hade främjat deltagandet i lotterier som anordnats utomlands genom att låta föra in spelannonser i Expressen och Aftonbladet. De dömdes av tingsrätten till dagsböter och överklagade domarna till hovrätten. Hovrätten begärde in ett s.k. förhandsavgörande från EU-domstolen. I förhandsavgörandet anförde EU-domstolen bl.a. att EU-rätten utgör hinder för lagstiftning som innebär att den som främjar spel och vad-slagning som anordnas i en annan medlemsstat kan bli föremål för strängare påföljder än den som främjar otillåtna spel som anordnas i landet. Straffbestämmelsen i lotterilagen tar efter en lagändring endast sikte på den som främjar deltagande i spel som anordnas utomlands och inte längre på den som främjar deltagande i otillåtna spel som anordnas i Sverige. Detta innebär att den som främjar sådana spel som anordnas utomlands drabbas av strängare påföljder än den som främjar spel som anordnas i Sverige. Enligt hovrätten medför detta att den nuvarande lydelsen av straffbestämmelsen i den svenska lotterilagen strider mot EU-rättens diskrimineringsförbud och att straffbestämmelsen därmed inte kan tillämpas i målet. Hovrätten upphävde därför tingsrättens domar och ogillade åtalen mot de f.d. chefredaktörerna. Hovrättens dom överklagades av Riksåklagaren. Högsta domstolen beviljade prövningstillstånd och fastställde den 21 december 2012 hovrättens domslut (HD:s domsnr B 3559-11).

I januari 2014 tillsatte den förra regeringen en särskild utredare med uppgift att bl.a. lämna förslag på hur sanktionerna för lotterilagens s.k. främjandeförbud kan justeras (dir. 2014:6). Utredaren ska lämna nödvändiga författningsförslag. I uppdraget ingår att

- föreslå de lagändringar som behövs för att utformningen av främjandeförbudet inte ska göra åtskillnad mellan svenska och utländska lotterier
- ta ställning till utformningen av straffansvar för främjande i 54 § andra stycket lotterilagen så att straffansvaret avser alla överträdelser av främjandeförbudet, oavsett om främjandet avsett ett svenskt eller utländskt lotteri
- överväga ett system med vitesförelägganden som ska gälla omedelbart.

Uppdraget har förlängts av den nuvarande regeringen och ska redovisas senast den 31 mars 2015 (dir. 2014:146).

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att en översyn pågår om främjandeförbudet och dess straffansvar; om att man inte ska göra åtskillnad mellan svenska och utländska lotterier. Med hänsyn till att detta pågående arbete inte bör föregripas avstyrker utskottet motion 2014/15:1818 (M).

Utskottet förutsätter att frågan om främjandeförbudet, och hur det bör utformas vid en eventuellt ny reglering av den svenska spelmarknaden, tas upp i den kommande spelutredningen.

LAN-spel

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen ger regeringen till känna att tillståndsplikten för LAN-spel ska tas bort, alternativt att LAN-spel ska avgiftsbefrias. Det beredningsarbete som pågår om bl.a. denna fråga bör enligt utskottet påskyndas. Därmed bifaller riksdagen ett motionsyrkande och bifaller delvis ett annat motionsyrkande i frågan.

Motionerna

Mathias Sundin m.fl. (FP) anser i motion 2014/15:1583 att lagen (1982:636) om anordnande av visst automatspel bör ändras så att det inte krävs något tillstånd för att anordna LAN-spel.

Rickard Nordin (C) anser i motion 2014/15:822 att tillståndsplikten för förströelsespel, s.k. LAN-spel, helt bör tas bort, alternativt att LAN-spel åtminstone ska avgiftsbefrias (yrkande 3).

Bakgrund

Förkortningen LAN (local area network, lokalt nätverk) står för en grupp av datorer som alla är kopplade till varandra, och som lätt kan dela filer och mappar fram och tillbaka mellan datorerna.

Regeringsrätten fastslog i en dom (RÅ 2007 ref. 44) att ”verksamhet med programmerade datorer för spel, som till exempel är ihopkopplade i så kallad LAN-miljö eller mot internet och som riktar sig till allmänheten, är att anse som tillståndspliktig verksamhet”. Verksamheten lyder under lagen (1982:636) om visst anordnande av automatspel (automatspelslagen).

Sedan en ändring av 4 § automatspelsförordningen (2004:1062), som trädde i kraft den 15 oktober 2012, kan företag (internetkaféer och liknande) som anordnar spel på datorer som är programmerade för spel och är ihopkopplade i s.k. LAN-miljö eller mot internet, söka tillstånd hos Lotteriinspektionen. Ansökningsavgiftens storlek beror på antalet

spelautomater. Förutom ansökningsavgift tillkommer även en avgift för tillsyn och kontroll.

Lotteriinspektionen har gjort bedömningen att de som berörs av tillståndskravet är de som yrkesmässigt tillhandahåller datorer iordningställda för spel för allmänheten eller i syfte att tjäna pengar. Typexemplet är LAN-kaféer. Evenemang där deltagarna har med sig sina egna datorer berörs inte av tillståndsplikten.

Lotteriinspektionen fick i regleringsbrevet för 2012 i uppdrag att göra en översyn av automatspelslagen och utreda ett eventuellt behov av författningsändringar till följd av den tekniska utvecklingen och därmed sammanhängande gränsdragningsproblem vad gäller lagens tillämplighet. Uppdraget redovisades till regeringen i september 2012. Lotteriinspektionen angav bl.a. följande:

När automatspelslagen infördes var syftet att komma till rätta med de olämpliga ungdomsmiljöer som kunde uppkomma i spelhallar. Det framhölls att spelhallarna lätt kunde bli tillhåll för personer med sådana sociala problem att de utövade ett dåligt inflytande på ungdomarna. Det påpekades också att spelandet skapade ett penningbehov som kunde utlösa viss kriminalitet. Nämda förhållanden medför, enligt Lotteriinspektionen, att det alltjämt är rimligt att ställa krav på en verksamhet som i stor utsträckning lockar barn och ungdomar till sig. Den tekniska utvecklingen har samtidigt bidragit till att definitioner och begrepp i lagtexten har gjort lagen svårtillämpad. Enligt Lotteriinspektionens mening kan regleringen i många delar förenklas samtidigt som sanktionssystemet effektiviseras. Lotteriinspektionen anser att syftet med lagen, dvs. att förhindra illegalt spel om pengar och att de i automatspelslagen specifika spelen sker i en miljö som kan anses lämplig för barn och ungdom, kan uppfyllas genom en anmälningsplikt istället för krav på tillstånd. De grundläggande förutsättningarna för bedrivande av verksamheten bör återfinnas i lag (eventuellt med en föreskriftsrätt för Lotteriinspektionen). Förutom de undantag från tillståndsplikten som finns i dag bör förströelsespel som anordnas av en kommun eller en ideell förening undantas också från anmälningsplikt.

Enligt Finansdepartementet bereder regeringen Lotteriinspektionens översyn av automatspelslagen.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser i likhet med motionären bakom motion 2014/15:822 att tillståndsplikten för LAN-spel ska tas bort, alternativt att LAN-spel ska avgiftsbefrias. Det beredningsarbete som pågår rörande bl.a. denna fråga bör enligt utskottet påskyndas. Vad utskottet nu anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna. Därmed tillstyrker utskottet motion 2014/15:822 (C) yrkande 3 och tillstyrker delvis motion 2014/15:1583 (FP).

E-sport

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om att e-sport ska likställas med övrig sport med hänvisning till att det inte är en fråga för riksdagen att ta ställning till.

Motionerna

Rickard Nordin (C) anser i motion 2014/15:822 att e-sport bör likställas med övrig sport. Motionären framhåller bl.a. att e-sporten fyller många av de sociala funktioner som idrotten gör, som t.ex. att man lär sig samarbeta och utvecklas i grupp, laganda samt att arrangera och driva föreningsverksamhet (yrkande 1).

Jan R Andersson (M) anser i motion 2014/15:2215 att villkoren för svensk e-sport bör förbättras. Bland annat framhåller motionären att denna sportgren helt är exkluderad offentliga bidrag genom e-sportföreningar, trots att utövandet samlar fler än hundratusentals utövare.

Bakgrund

E-sport (elektronisk sport) är ett samlingsbegrepp för atletiska tävlingar som utförs på datorer eller spelkonsoler, där de tävlande spelar olika sorters datorspel mot varandra. Tävlingarna kan spelas via internet, via ett lokalt nätverk eller med spelare som samsas vid samma spelmaskin. Det finns såväl lokala som nationella ligor, seriespel och turneringar samt ett stort utbud av verktyg och arenor för vänskapsmatcher och träningar.

Enligt Riksidrottsförbundet (RF) har inte något e-sportförbund ansökt om medlemskap i RF, och därför har frågan om e-sport är att anse som en idrott inte prövats. För att bli medlem i RF krävs bl.a. att det förbund som söker ska bedriva idrott, och med idrott avses enligt ”idrottsrörelsens verksamhetsidé, vision och värdegrund” (1 kap. RF:s stadgar) ”fysisk aktivitet som vi utför för att kunna ha roligt, må bra och prestera mera”. Ett annat krav är att ett förbund ska ha minst 25 medlemsföreningar med minst 1 500 medlemmar.

Svenska E-sportföreningen (SESF) startade 2008, och arbetar för att e-sport ska bli en idrott inom RF. Än så länge är antalet föreningar och medlemmar för få för att uppfylla RF:s krav. SESF är knuten till den internationella E-sportfederationen som arbetar för att organisera e-sporten internationellt. Sverige har deltagit och skickat landslag till Internationella E-sportförbundets mästerskap.

E-sport är en verksamhetsgren inom Sverok, Sveriges största ungdomsförbund med ca 80 000 medlemmar i 1 200 förbund i hela landet. Sverok utvecklar och sprider spelhobbyn. E-sportverksamhet kan få statliga

bidrag från Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor genom Sverok, om det inte gäller spel om pengar.

Inom idrottsförbund kan det finnas e-sportverksamhet. Bland annat har Svenska Bilsportförbundet, som är medlem i RF, en verksamhet som benämns ”virtuell bilsport”. Verksamheten innebär att man via dator eller spelmaskin tävlar eller tränar bl.a. i rally och racing. En del av de traditionella bilsportklubbarna har spelmaskiner i någon form.

Nämnas kan att Lotteriinspektionen anser att e-sport avser arrangemang där två eller flera deltagare spelar ett spel (t.ex. Counter Strike, League of Legions eller Star Craft 2) mot varandra och det förekommer penningvinster eller andra vinster med ett ekonomiskt värde.

Automatspelslagen (1982:636) behandlar automatspel som inte ger vinst eller bara ger vinst i form av frispel. E-sport – datorspel med penningvinster – bör således enligt Lotteriinspektionen inte behandlas i automatspelslagen.

För att det enligt lotterilagen (1994:1000) ska anses vara ett lotteri måste arrangemanget innehålla någon grad av slump (se 3 § tredje stycket motsatsvis). När det gäller e-sport gör Lotteriinspektionen bedömningen att spelen är att anse som skicklighetsspel. Skicklighetsspel är per definition kopplade till prestationer som är objektivt mätbara och som saknar synbar koppling till slump. Inte heller lotterilagen är därför enligt Lotteriinspektionen tillämplig på e-sport.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att det är en fråga för Riksidrottsförbundet att ta ställning till om e-sport ska anses som en idrott och därmed kan bli medlem i förbundet, samt därigenom få offentligt stöd. Det är således inte en fråga för riksdagen att ta ställning till. Med hänsyn till det avstyrker utskottet motionerna 2014/15:822 (C) yrkande 1 och 2014/15:2215 (M). Utskottet vill dock peka på att ungdomsorganisationer med ungdomar upp t.o.m. 25 år som ägnar sig åt e-sport kan få offentligt stöd via Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor.

AB Svenska Spel och ATG i glesbygd

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande som berör svårigheterna för glesbygdsföretag att få bli spelombud med hänvisning till att AB Svenska Spel och ATG är självständiga juridiska personer. Utskottet påminner dock om vikten av tillgänglighet till service både i glesbygden och på landsbygden.

Motionen

Jan R Andersson (M) påpekar i motion 2014/15:2233 att många landsbygdshandlare upplever att det är svårt eller omöjligt att bli spelombud, trots att de kostnader som t.ex. AB Svenska Spel har för sin utrustning borde täckas av de avgifter som bolaget får in för bl.a. maskinhyra.

Bakgrund

I budgetpropositionen för 2015 (prop. 2014/15:1 utg.omr. 19 Regional tillväxt) framhåller regeringen bl.a. följande:

Tillgänglighet till service är en viktig faktor för att människor och företag ska kunna vistas, verka och växa i alla delar av landet. I vissa glesbygder är förutsättningarna begränsade för att kommersiella aktörer ska kunna bidra till att skapa en god tillgång till kommersiell service. I dessa områden bör staten ta ett särskilt ansvar för att medborgare och näringsliv också fortsättningsvis ska ha tillgång till en grundläggande nivå av kommersiell service. Regeringen vill utveckla s.k. service-punkter på landsbygden. Det handlar t.ex. om livsmedelsbutik, apotek, postservice och bensinmack. Det är när denna basservice försvinner som människors livsvillkor försämras och förutsättningar för jobb kraftigt minskar. Under 2013 beviljades stöd till kommersiell service med ca 53 miljoner kronor. Denna summa inkluderar ca 14,5 miljoner kronor av den förra regeringens särskilda satsning på 80 miljoner kronor perioden 2011–2014. Till detta kan läggas 17 miljoner kronor som Tillväxtverket fått för att under perioden 2009–2013 utveckla lokalt anpassade servicelösningar. Vidare kan nämnas att den förra regeringen beslutade om 15 miljoner kronor under perioden 2012–2014 som en extra satsning för att stärka den lokala nivåns, främst kommunernas, arbete med att effektivisera och samordna olika typer av service i gles- och landsbygder. Inom landsbygdsprogrammet görs dessutom en betydande satsning för att utveckla lokal service. Medlen ska användas för stöd till lokal service i form av dagligvarubutiker och drivmedelsanläggningar samt till projekt som utvecklar lokal service i gles- och landsbygder.

Den förra regeringen beslutade i januari 2014 att tillsätta en särskild utredare med uppdrag att undersöka förutsättningarna för ett stöd riktat till kommersiell service och viss offentlig service i de glesbygdsområden i landet som är särskilt sårbara och utsatta (dir. 2014:4). Uppdraget ska slutredovisas till Regeringskansliet senast den 31 mars 2015. En delrapport, Service i glesbygd,

lämnades av utredningen till regeringen i augusti 2014. I rapporten nämns att utredningen i slutbetänkandet bl.a. kommer att överväga förslag om hur samordningen mellan AB Svenska Spel, Apoteket AB, Post Nord AB och Systembolaget kan förstärkas vad gäller ombudsverksamheten.

Enligt AB Svenska Spel syftar bolagets arbete med tillsättning och avveckling av spelombud till att tillgodose företagets krav på lönsamhet, god tillgänglighet och god geografisk spridning. Varje nyetablering av ombud ska ge AB Svenska Spel en total merintäkt. En affärsmässig bedömning ligger till grund för tillsättningen av ett nytt ombud. Det är därför inte möjligt för AB Svenska Spel att ha ett obegränsat antal ombud. AB Svenska Spel gör också enligt bolaget stora ansträngningar för att behålla ett så spritt ombudskap som möjligt liksom för att val av ombud ska genomföras på ett icke-diskriminerande sätt. Beträffande spelombud i glesbygden görs särskilda överväganden som i vissa fall innebär att ombuden kan fortsätta sitt ombudskap trots att det inte är företagsekonomiskt motiverat för AB Svenska Spel.

För AB Trav och Galopp (ATG) finns, i en bilaga till ett regeringsbeslut den 27 juni 2013, ett avtal mellan å ena sidan staten och å andra sidan Svensk Travsport och Svensk Galopp, där det anges att ATG ska eftersträva en väl utbyggd service i såväl storstad som glesbygd.

ATG uppger att de har motsvarande kriterier som AB Svenska Spel när det gäller ombudspolicy, vilket bl.a. innebär lägre ställda krav på spelombud i glesbygden.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser i likhet med regeringen att det är viktigt med tillgänglighet till service både i glesbygden och på landsbygden och välkomnar det arbete som pågår för att öka denna service bl.a. vad gäller landsbygdshandlare. Utskottet ser vidare positivt på den utredning som pågår för att undersöka förutsättningarna för ett stöd riktat till kommersiell service och viss offentlig service i de glesbygdsområden i landet som är särskilt sårbara och utsatta. Utskottet ser även positivt på utredningens avsikt att lämna förslag om hur en samordning mellan AB Svenska Spel, Systembolaget m.fl. kan förstärkas vad gäller ombudsverksamhet.

När det gäller motionsyrkandet vill utskottet dock påpeka att AB Svenska Spel och ATG är självständiga juridiska personer och sköter sina verksamheter självständigt utifrån de föreskrifter som gäller för verksamheten. Med hänvisning till detta avstyrker utskottet motion 2014/15:2233 (M).

Reservation

Reglering av spelmarknaden, punkt 1 (SD)

av Aron Emilsson (SD) och Angelika Bengtsson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed avslår riksdagen motionerna

2014/15:299 av Cecilia Widegren (M),

2014/15:1592 av Andreas Carlson (KD) yrkande 1,

2014/15:1817 av Carl-Oskar Bohlin (M) yrkandena 1–3,

2014/15:2023 av Christian Holm (M) och

2014/15:2571 av Gustaf Hoffstedt (M).

Ställningstagande

Det svenska spelmonopolet avser att reglera spelandet i Sverige och hålla det på en ansvarsfull nivå. Spelmonopolet är ett av de områden där EU än så länge tillåter monopol, under vissa förutsättningar och inom vissa ramar. En sådan förutsättning är att monopolet syftar till att främja folkhälsan och motverka spelmissbruk, vilket det svenska spelmonopolet gör.

Sedan några år tillbaka har det svenska spelmonopolet varit föremål för utredning och diskussion, eftersom EU-kommissionen anser att monopolet i nuvarande form, och utan tillräckliga svar från regeringen om nödvändiga reformer, bryter mot EU-rätten. Sverigedemokraterna välkomnar därför en utredning.

EU-kommissionen har tidigare aviserat att den avser att harmonisera reglerna på den europeiska spelmarknaden när tillräckligt många länder avreglerat sina spelmarknader. Sverigedemokraterna menar att det är viktigt för folkhälsan och det nationella självbestämmandet att stävja det illegala spelandet och anser därför att en avreglering ska ifrågasättas, och en eventuell omreglering föregås av en stark försiktighetsprincip.

Med motionärernas förslag om licenssystem försvåras en sådan försiktighetsprincip. Genom att enbart inrikta sig på ett licenssystem riskerar man att utelämna andra möjligheter att långsiktigt värna spelmonopolet. Licenssystem kan vara en väg, men en utredning bör också titta på möjligheterna att strama upp det regelverk som i dag omgärdar den svenska spelmarknaden, så att det svenska spelmonopolet kan behållas på lång sikt.

Vad vi här har framhållit bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna. Det innebär att riksdagen bör avslå motionerna 2014/15:299 (M),

2014/15:1592 (KD) yrkande 1, 2014/15:1817 (M) yrkandena 1–3,
2014/15:2023 (M) och 2014/15:2571 (M).

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2014/15

2014/15:299 av Cecilia Widegren (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om insatser mot spelberoende.

2014/15:822 av Rickard Nordin (C):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att likställa e-sport med övrig sport.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att skrota reglerna kring förströelsespels tillståndsplikt alternativt helt avgiftsbefriad densamma.

2014/15:1283 av Sten Bergheden och Lotta Finstorp (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över den svenska travsportens spelvillkor och beskattning.

2014/15:1313 av Daniel Bäckström och Per Åsling (C):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om hästnäringens långsiktiga förutsättningar.

2014/15:1583 av Mathias Sundin m.fl. (FP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att lagen om anordnande av visst automatspel bör ändras så att det inte krävs något tillstånd för att anordna LAN-spel.

2014/15:1592 av Andreas Carlson (KD):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att skyndsamt införa ett licenssystem för privata spelaktörer.

2014/15:1817 av Carl-Oskar Bohlin (M):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om förekomsten av monopol på den svenska spelmarknaden.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om åtgärder i samband med en omreglering av spelmarknaden.

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om privata aktörers möjlighet att bedriva spelverksamhet i Sverige.

2014/15:1818 av Carl-Oskar Bohlin (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att överväga möjligheten till en översyn av främjandeförbudet i 38 § och 54 § andra stycket lotterilagen (1994:1000) inom ramen för regeringens pågående utredning om spelfrågan.

2014/15:1960 av Krister Hammarbergh (M):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att överväga ytterligare åtgärder för att stimulera travsporten.

2014/15:2023 av Christian Holm (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om det statliga spelmonopolet.

2014/15:2215 av Jan R Andersson (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om förbättrade villkor för svensk e-sport.

2014/15:2233 av Jan R Andersson (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att underlätta för glesbygdsföretag att erbjuda spel via Svenska Spel och ATG.

2014/15:2571 av Gustaf Hoffstedt (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om spellicenser på internet.